

Računsko sodišče je izvedlo revizijo smotrnosti urejanja nedovoljenih odlagališč odpadkov v Mestni občini Ljubljana, Mestni občini Celje, Občini Domžale, Občini Jesenice, Občini Lendava in Občini Trebnje v letih 2006 in 2007. Cilj revizije je bil izrek mnenja o učinkovitosti ravnanja občin, na katere se nanaša revizija, pri načrtovanju in izvajanju sanacijskih ukrepov v zvezi z nedovoljenimi odlagališči odpadkov ter preventivo na področju nedovoljenega odlaganja odpadkov v letih 2006 in 2007. Med cilji revizije je bila tudi primerjava ravnanja posameznih občin pri urejanju nedovoljenih odlagališč odpadkov.

Ključna strateška dokumenta varovanja okolja na lokalni ravni sta občinski program varstva okolja in poročilo o stanju okolja. Program varstva okolja določa cilje in ukrepe varstva okolja, poročilo o stanju okolja pa navaja kazalce za opazovanje trendov v okolju. Priprava strateških dokumentov varstva okolja je za mestne občine obvezna. Obe mestni občini, na kateri se nanaša revizija, sta pripravili poročili o stanju okolja in občinska programa varstva okolja. Programe varstva okolja so pripravile tudi tri od štirih nemestnih občin, na katere se nanaša revizija, ki k temu niso zavezane. Vse občine, vključno z občino Trebnje, ki edina ni pripravila občinskega programa varstva okolja, so v strateških dokumentih zaznale problematiko nedovoljenega odlaganja odpadkov. V občinskih programih Mestne občine Ljubljana in občin Domžale in Jesenice je posebej poudarjena tudi problematika gradbenih odpadkov, ki niso v pristojnosti lokalnih skupnosti, a predstavljajo velik del nepravilno odloženih odpadkov v vseh občinah, na katere se nanaša revizija.

Nobena od občin, na katere se nanaša revizija, ni pripravila ustreznega in popolnega popisa nedovoljenih odlagališč odpadkov, ki bi vseboval podatke o količini in sestavi odpadkov in bi omogočal oceno finančnih sredstev ter časa, potrebnega za ureditev nedovoljenih odlagališč odpadkov. Od občin, na katere se nanaša revizija, je le Mestna občina Ljubljana vzpostavila evidenco v geografskem informacijskem sistemu, ki omogoča modeliranje podatkov in primerjavo s stanjem v naravi. Slabost te evidence je, da so bila nedovoljena odlagališča odpadkov doslej evidentirana zgolj na območjih, ki so pomembna za oskrbo Ljubljane z vodo, in na območju Krajinskega parka Ljubljansko barje.

Za območja čezmerne obremenitve okolja, kamor sodijo tudi nedovoljena odlagališča odpadkov, je glede na določbe 25. člena Zakona o varstvu okolja treba pripraviti program sanacijskih ukrepov predpisane vsebine. Program mora med drugim vsebovati opis predvidenih ukrepov z oceno časovnega in finančnega okvira sanacije. Od šestih občin je ustrezen sanacijski program pripravila le Mestna občina Ljubljana, pa še ta se nanaša zgolj na del nedovoljenih odlagališč odpadkov na vodovarstvenem območju Jarškega proda.

Občine, razen Mestne občine Ljubljana, za ureditev nedovoljenih odlagališč odpadkov niso pripravile projektne dokumentacije, odstranitev neustrezno odloženih odpadkov pa večinoma ni potekala na podlagi inšpekcijskih odločb. Pristojne inšpekcijske službe v Mestni občini Ljubljana in Občini Domžale so, če je bil povzročitelj neznan, pred sanacijo izdale inšpekcijske odločbe, Mestna občina Ljubljana pa je bila edina

občina, ki je za sanacije na območju Jarškega proda pripravila oceno odpadkov in zagotovila ustrezen tehnični projekt. V ostalih občinah inšpekcijske službe bodisi niso delovale ali pa ustreznih odločb pred izvedbo sanacij niso izdale, za ureditve pa tudi ni bila pripravljena tehnična dokumentacija.

Vse občine so v proračunih predvidele sredstva za sanacijo nedovoljenih odlagališč odpadkov, vendar sta le občini Domžale in Jesenice večino načrtovanih sredstev tudi realizirali. Mestna občina Celje je v obdobju, na katerega se nanaša revizija, porabila približno desetino predvidenega zneska, kljub temu da bi proračunska sredstva glede na občinski program varstva okolja zadoščala za ureditev vseh evidentiranih nedovoljenih odlagališč odpadkov v občini. V vseh občinah, na katere se nanaša revizija, so sanacije nedovoljenih odlagališč odpadkov izvedli lokalni izvajalci javne gospodarske službe ravnanja s komunalnimi odpadki, vendar v več primerih za storitve sanacij nedovoljenih odlagališč odpadkov občine z njimi niso sklenile pogodb. Občini Lendava in Trebnje za sanacije nedovoljenih odlagališč odpadkov nista sklenili pogodb, občini Trebnje in Jesenice pa stroškov sanacij tudi nista v celoti pokrili s sredstvi iz občinskih proračunov, pač pa se je del storitev financiral s sredstvi javne gospodarske službe ravnanja z odpadki.

Vse občine, na katere se nanaša revizija, so zagotovile pogoje za izvajanje javne gospodarske službe ravnanja z odpadki na celotnem območju in v predvidenem obsegu. V vseh občinah tudi potekajo programi ozaveščanja prebivalstva in prostovoljne akcije, razen v Občini Trebnje, kjer so bile izvedene le v nekaj krajevnih skupnostih. Občinske uprave in inšpekcijske službe Mestnih občin Ljubljana in Celje ter Občine Domžale imajo vzpostavljen sistem odzivanja na prijave in določene odgovornosti zato, da takoj odstranijo sproti nastajajoča neustrezna odlagališča odpadkov, medtem ko na območju občin Jesenice in Trebnje v obdobju, na katerega se nanaša revizija, inšpekcijska služba ni delovala, medobčinska inšpekcija, zadolžena za območje občine Lendava, pa je v obdobju, na katerega se nanaša revizija, za odstranitev odpadkov izdajala zgolj ustne odredbe.

Računsko sodišče je za odpravo ugotovljenih nesmotnosti od občin zahtevalo *izvedbo popravljalnih ukrepov in predložitev odzivnih poročil*. Občinam Jesenice, Lendava in Trebnje je tudi podalo *priporočila za izboljšanje ravnanja pri urejanju nedovoljenih odlagališč odpadkov*.